

DUYGUSALLIK KORKUSU

Ardis WHITMAN

Duygusal olma korkusu, hayatı, incelik ve tatlılık kavramlarından yoksun bırakır. İnsanların bizi yumuşak olarak tanımlamalarından korktuğumuzdan, duygusallığımızı ciddiyet maskesi altında saklar; "Allah korusun" diyeceğimiz yerde, "Teşekkür ederim", "Sensiz yapamam" yerine "Gülegüle" deriz. Çoğumuz gerçek duyguyu, duygusallığın yanısıra kınar, içdenlikle konuşup hareket etmek istediğimiz anlarda bile yüzeyde kalırız. Sıcak ve sevgi dolu sözlerin bastırılarak yerlerini saçma sapan lâflara bırakıldığı anları kim hatırlamaz ?

Yüzeyde kaldığımız ve duygulanmadığımız zaman, kendimizden daha emin görünürüz. Oysa, duygudan uzak kalmaya çalışmak, çiçek ve müzikten yoksun veya alevi sıcak olmayan bir dünyada yaşamağa benzer.

Hayatta güzel olan ne kadar çok şeyin duygusallıkla başladığını şöyle bir düşünün... Bizi, açık kollarla arkadaşlara, dostlara iten, tanıdığımız ve ilgilendiğimiz insan çemberini gittikçe genişletmemizi sağlayan hep duygusallıktır. Evlilik ve ailenin kurucusudur. İş hayatı için iyi niyet nasıl her türlü "pratik" yöntemden daha önce gelen bir faktörse, evlilik için de duygusallık öyledir. Hiçbir evlilik yoktur ki duygusal olduğu için yıkılmış olsun; oysa yüzlercesi, tam aksi olan afelelaklıkları, rastgele oluşları nedeniyle parçalanmışlardır.

Şefkate ihtiyacı olmayacak kadar kuvvetli ve akıllı kim var ? "Hepimiz yıldızların altında yalnızız; dünya yüzünde hepimiz yabancı, hepimiz misafiriz..." Öyle ise birbirimiz için sıcak ve rahat bir ortam yaratabiliriz; bu küçümsenecek bir şey mi ?

Birkaç yıl önce, bir grup tıp öğrencisi, büyük bir çocuk hastahanesinde eğitim görüyordu. İçlerinden bir öğrenci, çocuklar tarafından özellikle seviliyor, her zaman içtenlikle karşılanıyordu. Diğerleri bunun nedenini anlayamıyordu. En sonunda, aralarından birini, çocukları neyin cezbettiğini meydana çıkarmakla görevlendirdiler. Gözlemci, akşam olup da öğrenci, çocuklar

arasında son defa dolaşmaya çıkıncaya kadar, hiçbir şey anlayamamıştı. Sonra büyük sır çözüldü : Çocukları birer birer öperek iyi geceler diliyordu.

Hemen hemen her hümanist gelişimin arkasında, duygusal bir güdü vardır. Ensülinin kâşifi Dr. Frederick Banting'in bir Kanada çiftliğinde küçük bir çocukken, kendisiyle beraber hokey ve beysbol oynayan, kızak kayan, yarışan, ağaçlara tırmanan Janie isminde çok sevdiği bir arkadaşı vardı. Sonra bir yaz, Janie bunların hiçbirini yapamaz oldu. "Kanda şeker" den öldü. Frederick Banting bunu hiç unutamadı. Daha sonra, hizmet arzusuyla tıbbaya girdi. Bugün milyonlarca şeker hastası, Banting'in Janie'ye bağlılığı yüzünden yaşıyor.

Yalnız küçük insanlar, gerçek duygularının anlaşılmasından korkarlar. Diğerleri, hayatın güzelliğini, harikülâdeliğini bilen, rahat kişilerdir. Ralph Waldo Emerson, büyük bir düşünür olduğu halde, onun yanında olan herkes kendini rahat hissedirdi. Konferanslarından birini dinlemiş olan Lexington, Massachuset'li bir kadın, "Biz basit insanlarız ama Emerson'u anlıyoruz, çünkü doğrudan doğruya kalbimize sesleniyor" demişti.

Eğer büyük insanlar duygusallıktan korkmuyorlarsa, biz niçin korkalım ? Asıl önemli olan duygusallıktan bizi alakoyan zihni alışkanlıkların, her geçen yıl etkilerini biraz daha artırmalarıdır. Ling Yutang, "Hiçbir çocuk doğuştan katı kalbli değildir" der.

Duygusallığımızı ilerleyen yaşımızla birlikte nasıl canlı tutabiliriz ? Kaybettiğimizi hissettiğimiz zaman nasıl yenileriz ? İlk uygulamamızın, kişisel bir araştırma olması gerekir. Duygusallıktan korkma nedenimizin arkasında gizli güdüler vardır. Sıcak ve kuvvetli bir "duygusal itiş" ten kaçındığımız zaman, kendi kendimize, "Kendimi neye karşı, niçin koruyorum ? Beni zorlayan dürüstlük mü, ciddi görünme arzusu mu yoksa yanlış anlaşılma korkusu mu ?" diye soralım.

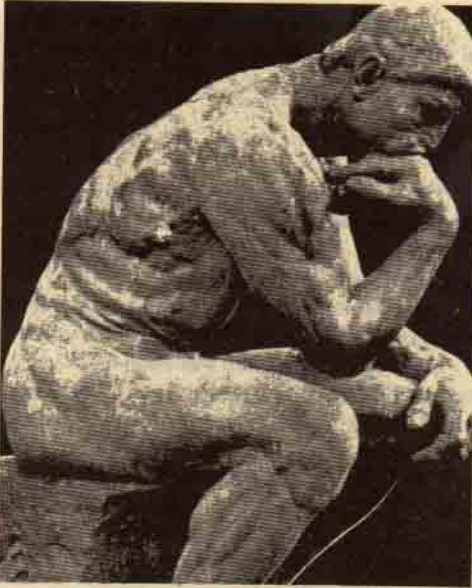
Bu sorular dürüstçe cevaplandırıldıktan sonra, gerçek dışı korkularımızın bir kısmından kurtulmuş oluruz. Cevaplar "taşkınlık" yapmamaya, inanmadığımız şeyleri söylemeye dikkat edelim. Belki bizi engelleyen zaman yetersizliğidir. Duygu, saatle yarışılan bir çalışma atmosferi içinde yaşayamaz. Pratik değeri önceden anlayamayan şeyler için zaman ayırabilmekle hayatımızı tadlandırmış oluruz. Duygu, çoğunlukla küçük şeylere tanıştığımız bir arkadaş mektup yazma veya "Bu sana beni hatırlatsın" diye verilen bir hediyeye hâkimdir. Zaman, daima vardır; yeter ki onu kullanmasını bilelim.

Bir çiftlikte, çiftçinin, ona kızlar, oğullar yetiştirmiş, sade, iyi karısı ölmüştü. Çocukların hepsi büyümüş, çiftlikten ayrılmışlardı. Birkaç yıl daha sakin fakat sert ve güçlü kocasıyla birlikte didindikten sonra, bir gün çamaşır kazanının

üzerine yığılıverdi. Cenazede kocası ağlamadı; mezarlığa giderken de üzüntüsünü belli etmedi, fakat tören bittikten sonra geride kaldı; elinde parçalanmış küçük bir kitap tutuyordu. Yanındaki din adamına uzatarak, "Şiirler" dedi. "Çok severdi; ona bir tane okur musunuz ? Bizden hep birlikte okumamızı isterdi, fakat hiç vaktim yoktu. Çiftlikte hergün yapılacak bir sürü işim oluyordu. Bugün işe kimse gidemeyecek diye düşünmem lâzım, fakat artık umurumda değil. Zamanın ne işe yaradığını ancak "çok geç" olduktan sonra anlıyorsunuz."

Haklıydı. Önemli olan öncelik, kalbimizin maddî olanaklarla ölçülemeyecek bağlarına verilen, öncelikli.

HOW TO LIVE WITH LIFE'dan
Derleyen : Sevgi ÜNAL

Bilim ve Güzel Sanatlar Üzerine

Genel olarak, bilgi, özel olarak bilim soyut değildir ve insan tarafından yapılmış fikirlerden oluşur. Başlangıçlarından ta bütün yol boyunca kişinin kendine özgü ve modern düşünce modellerine kadar. Biz doğanın, mantıklı zekânın içgüdülerden daha güvenilir olduğunu kanıtlamak üzere yaptığı biricik deneyiz. Bilgi bizim alın yazımızdır. Eninde sonunda güzel sanatların yaşantısı ile bilimin açıklanmasını bir araya getirecek olan "Kendini Tanıma", ilerlerde bizi beklemektedir.

Dr. Jacob BRONOWSKI (1908 - 1974)

• Zaman değerlidir, ama gerçek, zamandan da değerlidir.

Benjamin DISREALI

• Öyle şeyler vardır ki, insan onları daha yapmadan pişman olur, fakat gene de yapar.

Fredrich HEBBEL